

Atrodo, varžtai medienai - pats elementariausias tvirtinimo elementas. Tiesiog perki ir suki. Tačiau net ir ši iš pirmo žvilgsnio paprasta operacija savyje sutelkia gana daug specifinių naudojimo niuansų. Todėl perskaitę šį skyrelį patikrinkite, gal kartais Jūsų medinės konstrukcijos sutvirtintos gipskartoniui skirtais varžtais...

Varžtų ir tvirtinimo elementų gamintoja "Omax Inc.", turinti savo gamyklas ir kokybės kontrolės padalinius Rusijoje ir Azijos šalyse, varžtų gamyboje dirba jau 15 metų. UAB "Omax Baltic", atstovaujanti šiai įmonei Lietuvoje ir ES šalyse, šiame straipsnyje pristato medsraigčius ir jų naudojimo ypatybes.

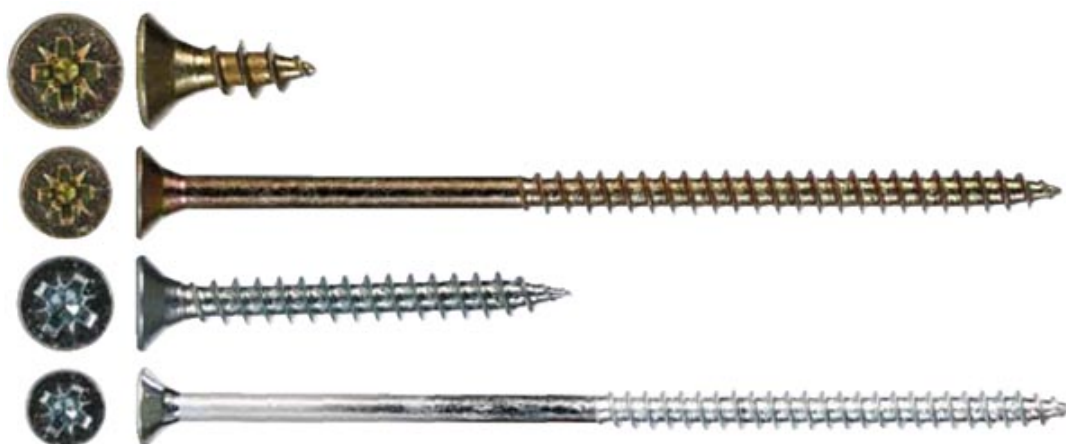
{loadposition content_200x200}

UNIVERSALŪS MEDSRAIGČIAI. Universalūs savisriegiai sraigčiai skirti tvirtinti įvairios rūšies medienos detales, taip pat lengvus konstrukcinius medžio elementus. Labai svarbu optimaliai numatyti, kokio ilgio ir skersmens medsraigčių naudoti vienu ar kitu atveju. Reikia atsižvelgti į medienos rūšį, įveržiamos medžiagos apkrovą konstrukcijoje. Universalių varžtų asortimentas labai platus - nuo plonų 2,5 mm iki 6 mm skersmens, ilgis gali būti nuo 10 iki 200 mm. UAB "Omax Baltic" turi savo asortimente per 70 skirtingų matmenų medsraigčių. Renkantis varžtus pagrindinis kriterijus turi būti varžto gebėjimas patikimai sujungti konstrukcinius elementus, o ne jo kaina. Taupant medsraigčio skersmens sąskaita varžtas gali nulinkti arba jo galvutė nulūžti. Jeigu konstruktoriai numato tam tikro varžto naudojimą, jo reikėtų laikytis.

MEDSRAIGČIŲ GALVUTĖS. Nuo to, kiek medsraigčio galvutė iškyla virš tvirtinamos detalės, galvutės skirstomos į tris pagrindinius tipus:

1. Medsraigtis (DIN 571) su iškilia šešiabriaune galvute. Ji panaši į varžto galvutę ir yra ypač tvirta. Tokia galvutė visiškai neturi įpjovų, o medsraigtis įsukamas veržliarakčiu.
2. Pusapvalė iškili galvutė (dar vadinama grybo formos galvute) naudojama tvirtinant plonas detales, kai neįmanoma padaryti tinkamo įgilinimo.
3. Labiausiai paplitęs galvutės tipas - medsraigtis su paslėpta galvute piltuvėlio formos). Jis naudojamas tais atvejais, kai reikia, kad paviršius būtų lygus. Galvutė pasislepia prieš tai paviršiuje paties sraigto ar specialiai grąžtu padarytame įgilinime.

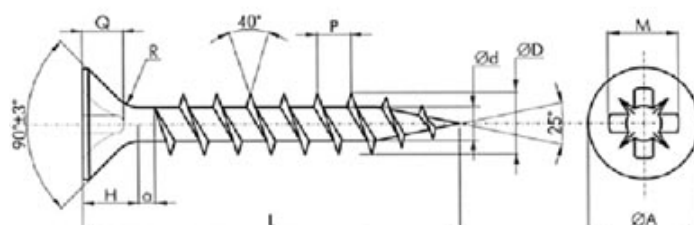
Universalus medsraigtis. Universalūs savisriegiai sraigčiai skirti medžiui, medienos drožlių plokštėms, gipskartonio plokštėms, plonam lakštiniam metalui bei kitoms medžiagoms prie medienos tvirtinti. Sie savisriegiai sraigčiai pasižymi aukšta medžiagos, naudojamos jiems gaminti, kokybe, platesniu ir aštresniu sriegiu.

Labai svarbu teisingai pasirinkti instrumentus medsraigčių, skirtų vidaus darbams, tvirtinimui. Gipskartoniui tvirtinti naudojami atsuktuvai su Ph tipo (+) formos antgaliais.

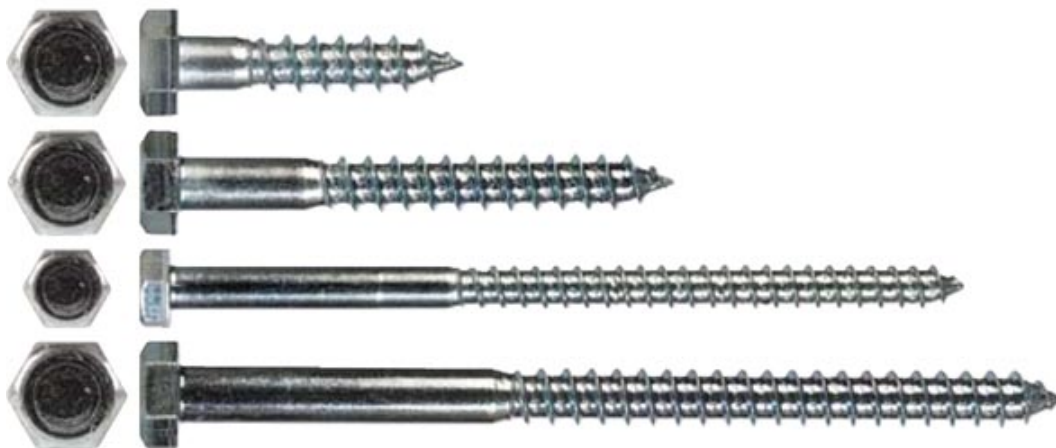
Medsraigčiams naudojami Pz tipo (* formos) antgaliai. Sukant universalius medsraigčius kabinamos aštuonios išdrožos briaunos – taip tolygiau pasiskirsto galvutės apkrova.

Techninės charakteristikos

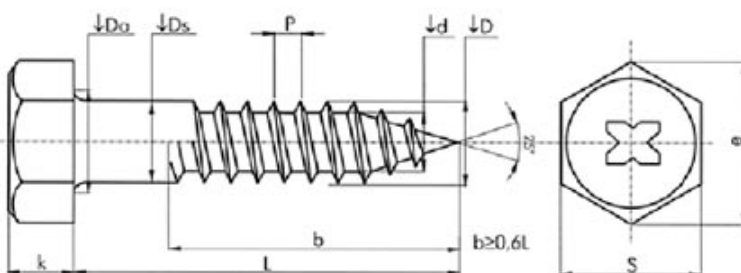
Nominalus skersmuo (milimetrais)	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	6,0
A galvutės skersmuo, mm	5,7 – 6,05	6,64 – 7,05	7,54 – 8,05	8,64 – 9,05	9,64 – 10,05	11,57 – 12,05
H, mm	1,80	2,00	2,35	2,55	2,85	3,35
a, min	2,35	2,60	2,80	3,00	3,20	3,60
D, išorinis skersmuo, mm	2,75 – 3,05	3,20 – 3,55	3,70 – 4,05	4,20 – 4,55	4,70 – 5,05	5,70 – 6,05
d vidinis skersmuo, mm	1,50 – 1,90	1,75 – 2,15	2,02 – 2,50	2,22 – 2,70	2,52 – 3,00	3,22 – 4,05
P sriegio žingsnis, mm	1,35	1,60	1,80	2,00	2,20	2,60
Q išdrožos gylis, mm	1,60 – 2,11	1,76 – 2,16	2,05 – 2,51	2,46 – 3,02	2,99 – 3,55	2,99 – 3,55
M išdrožos plotis, mm	3,00	4,00	4,40	4,80	5,30	6,60
Išdroža	Pz1	Pz2	Pz2	Pz2	Pz2	Pz3
R galvutės spindulys, mm	1,50	1,80	2,00	2,20	2,50	2,50
Min. griau. momentas, Nm	1,50	2,00	3,00	4,40	6,10	11,00

Medsraigtis su šešiabriaune galute (DIN 571). Jis skirtas patikimam ir stipriam konstrukcijų medinių elementų tvirtinimui. Šie patikimai atrodantys medsraigčiai naudojami metalinėms konstrukcijoms ir medienai suveržti, plieno lakštams tvirtinti prie medžio ir tose vietose, kur reikia ypatingo tvirtumo - sijose, gegnėse, stogų slaituose. Sešiabriaunė galvutė leidžia jį patogiai įsukti į medieną. Šie medsraigčiai veržiami veržliarakčiu. Kiaurymė gręžiama, priklausomai nuo medsraigčio skersmens ir medienos rūšies.

PRAKTINIS PATARIMAS

Patikrinti, ar atsuktuvus tinka išdrožoms, gana paprasta: į medsraigčio išdrožą įdėkite gabalėlį plastilino ir paspauskite atsuktuvo antgaliu. Jeigu išsispaus šiek tiek plastilino, vadinasi, atsuktuvo antgalis tinka.

Techninės charakteristikos

D mm, nominalus skersmuo	6,0	8,0	10,0	12,0
Ds, mm nominalus	6,00	8,00	10,00	12,00
min.	5,52	7,42	9,42	11,30
Da, mm maks.	7,20	10,20	12,20	15,20
K, mm nominalus	4,00	5,50	7,00	8,00
maks.	4,38	5,88	7,45	8,45
min.	3,63	5,13	6,55	7,55
S, mm nominalus	10,00	13,00	17,00	19,00
maks.	10,00	13,00	17,00	19,00
min.	9,64	12,57	16,57	18,48
E, mm min.	10,89	14,20	18,72	20,88

METALAS IR PADENGIMAS. Lietuvoje iki šiol populiariesni geltonos spalvos medsraigčiai. Klaidingai galvojama, kad jie yra stipresni, palyginti su baltos (sidabrinės) spalvos gaminiais. Šie varžtai yra identiški. Tiek baltai cinkuoti, tiek geltonai cinkuoti medsraigčiai dengiami skirtingos spalvos cinko sluoksniu, todėl galima akcentuoti tik estetinį vaizdą - sakykime, geltoniems vyriams geriau tiks geltonai cinkuotų medsraigčių galvutės.

{loadposition content_468x60}

Nors varžtams naudojamo metalo kokybę ne specialistui nustatyti sunku, galima paminėti, kad kokybiškesnis ir tvirtesnis metalas yra sunkesnis. Prastos kokybės varžtai gaminami iš metalo su įvairiomis priemaišomis ir esti lengvesni. Be to, lengvesnius medsraigčius gaminimo metu sunkiau išcentruoti, o tai juos daro labiau pažeidžiamus sukimo metu. Gerą įcentravimą ir varžto lygumą galima patikrinti net ir parduotuvėje - užtenka medsraigtį paridenti prekystaliu: jeigu medsraigtis rieda tolygiai, galima teigti, kad jis pagamintas kokybiškai.

MEDSRAIGČIO YPATYBĖS SUKANT. Nepatvariausia medsraigčio vieta jam sukant yra jo galvutė. Nesilaikant metalo grūdinimo technologijos, perkaitinus metalą, jis tampa trapus ir lūžta. Patarimas: neperveržkite medsraigčio, galvutė gali neatlaikyti tempimo jėgos. Be to, medsraigčio galvutė su iki pat galvutės galo išfrezuotu sriegiu yra silpnesnė. Atsižvelgiant į medienos kietumo savybes prieš sukant į medieną medsraigtį joje būtina išgręžti kiaurymę. Dažnai kyla klausimas, kaip teisingai parinkti gręžiamos kiaurymės, į kurią suksis medsraigtis, skersmenį. Teisinga kiaurymė gręžiama dviem skirtingo skersmens gražtais. Pirmiausia gręžiama kiaurymė, kurios skersmuo turi atitikti plonosios medsraigčio strypo dalies skersmenį (d). Vėliau gręžiama didesnio diametro kiaurymė (D), kad ten laisvai tilptų sraigtinė ir lygioji varžto dalis. Tokiu būdu medsraigtis įsukamas į vieną detalę, o kita detalė stipriai prispaudžiama sraigto jėga. Jeigu medsraigtis sukamas į minkštą medžiagą arba medsraigtis yra trumpas, rekomenduojama naudoti nuo 1 iki 1,5 mm plonesnį gražtą nei medsraigčio skersmuo d. Pavyzdžiui, jei varžtas skersmuo (d) yra 5 mm skersmens, tai gražtas skylei turi būti 3,5 arba 4 mm skersmens. Atkreipkite dėmesį į sriegio rėvių aštrumą. Pavyzdžiui, sukant į kietmedį, būtina, kad sriegis pagautų medieną naudojant kuo mažiau spaudimo jėgos. Patikimų medsraigčių paviršius turi būti vaškuotas - tai užtikrina gerą slydimą ir varžto nereikia tepti "alyva ar lašiniiais". Labai svarbu, kad medsraigčio galiukas būtų plonas ir aštrus - tada medsraigtis gali greitai ir stipriai įsitvirtinti.

Naudojant universalius cinkuotus medsraigčius išorėje, antgalis gali pažeisti cinko sluoksnį ir toje vietoje varžtas gali pradėti rūdyti. Beto, universalių cinkuotų medsraigčių nepatartina naudoti pirties ar kitų drėgnų patalpų vidaus detalėms tvirtinti. Išorės darbams patartina naudoti nerūdijančio plieno medsraigčius.

TEISINGAS INSTRUMENTŲ PASIRINKIMAS. Medsraigčius įsukti reikia tiksliai įpjovas atitinkančiu atsuktuvo antgaliu, priešingu atveju, galite arba sugadinti medsraigtį, neįsukę jo iki galo, arba sugadinti atsuktuvo antgalį. Gipskartoniui tvirtinti naudojami atsuktuvai su PH tipo (+ formos) antgaliais, o medsraigčiams - PZ tipo (^ formos) antgaliai. Gipskartonio ir gipskartonio

profilų tvirtinimui skirti varžtai įveržiami veikiant keturioms antgalio briaunoms. Tuo tarpu sukant universalius medsraigčius kabinamos aštuonios išdrožos briaunos - keturios stambios ir keturios papildomos mažesnės - taip tolygiau pasiskirsto galvu- tės apkrova ir antgalio sukibimas. Svarbu atkreipti dėmesį į galvutės išdrožos dydį:

- nuo 2,5 iki 3,5 mm medsraigčiams naudojamas atsuktuvus su PZ1 antgaliu,
- nuo 3,5 mm iki 6 mm skersmens - su PZ2 antgaliu,
- nuo 6 mm skersmens medsraigčiams - su PZ3 antgaliu.

Medsraigčiui DIN 571 su šešiabriaune galvute naudojami šie veržliarakčio dydžiai:

- 5 mm skersmens varžtui naudojamas veržliaraktis ar veržliarakčio galvutė Nr. 8,
- 6 mm - Nr. 10,
- 8 mm - Nr. 13,
- 10 mm - Nr. 17,
- 12 mm - Nr. 19.

UAB "Omax Baltic" informacija

Plačiau: www.omax.lt

{jcomments on}